

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr III/16/07
Rady Miejskiej w Myszyncu
z dnia 22 marca 2007 r.

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE MYSZYŃCIEC

NA LATA 2007 – 2009

**WRAZ Z RAMOWYM PROGRAMEM NA
ROK 2007**

Gmina Myszyniec 2007

WSTĘP

Gminy program przeciwdziałania narkomanii został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485), z której wynika między innymi, że przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo – wychowawczej i zdrowotnej, w tym m.in. poprzez działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą, a także ograniczanie szkód zdrowotnych.

Podstawę do działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii stanowi Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii opracowany przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, którego jednym z celów jest zmniejszenie zjawiska zażywania narkotyków.

Poniższy program jest integralną częścią „Strategii rozwiązywania problemów społecznych” i jest częścią planu przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych w gminie Myszyniec oraz współdziała z „Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”.

INFORMACJE O GMINIE MYSZYNIC

Gmina Myszyniec leży na północy Mazowsza, w powiecie ostrołęckim, w odległości ok. 160km od Warszawy, ok. 90km od Olsztyna i ok. 40km od Ostrołęki i Szczytna. Powierzchnia gminy to 229km², a liczba ludności - 10.925 osób. Gmina Myszyniec jest gminą wiejsko-miejską: znajduje się tu jedno miasto Myszyniec i 18 sołectw. 72% mieszkańców zamieszkuje tereny wiejskie. Głównymi czynnikami determinującymi rozwój gminy są:

- Ø odpływ mieszkańców, z których zdecydowana większość to ludzie młodzi i wykształceni,
- Ø niekorzystna struktura wykształcenia ludności. (Według Narodowego Spisu Powszechnego z roku 2002: 1,5% mieszkańców nie miało żadnego wykształcenia, 4,3% miało wykształcenie podstawowe nieukończone; 49,3% wykształcenie podstawowe; 14,9% wykształcenie zasadnicze zawodowe; 23,9% wykształcenie policealne i średnie i 6,9% wykształcenie wyższe),
- Ø bezrobocie, które, według danych z Powiatowego Urzędu Pracy, wynosi 24%,
- Ø dominacja rolnictwa (ok. 70% zatrudnionych)
- Ø niski poziom dochodów mieszkańców.

Wysokie bezrobocie, niski poziom wykształcenia dużej części mieszkańców, trudna sytuacja materialna wielu rodzin, to czynniki, które mogą mieć wpływ na stopień zagrożenia

sięganiem po środki psychoaktywne. Ważnym problemem jest alkoholizm i nadużywanie alkoholu przez duży odsetek dorosłych mieszkańców, z czym wiąże się wiele niekorzystnych zjawisk społecznych.

Na terenie gminy funkcjonuje 12 szkół podstawowych wraz z oddziałem przedszkolnym, z czego jedna szkoła jest szkołą prowadzoną przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych, jedno przedszkole samorządowe, trzy gimnazja oraz Zespół Szkół Powiatowych. Liczbę młodzieży w wieku od 12 do 20 lat przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Liczba młodzieży w wieku od 12 do 20 lat zameldowanej w gminie Myszyniec

Rok urodzenia	Miejscowości																			
	Myszyniec	Białusny Lasek	Charcibałda	Cięćk	Drężek	Gadomskie	Krysiaki	Myszyniec Stary	Myszyniec Koryta	Niedźwiedź	Olszyny	Pełty	Świdwiborek	Wolkowe	Wydmusy	Wykrot	Zalesie	Zdunek	Zawodzie	Suma
1995	40	6	1	2	0	1	10	11	5	1	5	6	5	20	18	8	13	4	0	156
1994	49	5	2	4	4	1	5	10	5	4	12	8	4	26	11	10	9	8	0	177
1993	58	5	3	7	2	2	8	16	8	4	8	6	5	16	12	13	12	11	0	196
1992	53	11	1	3	4	0	8	11	5	6	9	5	6	15	14	9	9	7	1	177
1991	52	5	1	7	0	1	8	12	6	3	11	11	7	16	11	15	16	4	0	186
1990	57	5	1	5	7	0	6	9	5	1	10	6	4	16	10	15	16	5	0	178
1989	55	5	2	1	0	0	9	11	6	4	4	7	2	20	16	10	4	7	0	163
1988	55	4	2	2	5	1	6	9	1	2	4	7	5	11	11	15	10	5	0	155
1987	49	9	2	2	4	3	6	12	1	4	9	9	2	17	10	12	8	7	0	166
Razem	468	55	15	33	26	9	66	101	42	29	72	65	40	157	113	107	97	58	1	1554

ANALIZA MOCNYCH I SŁABYCH STRON ORAZ SZANS I ZAGROŻEŃ

Aby ocenić potencjał gminy Myszyniec, posłużono się analizą SWOT, która pozwala ocenić, na jakich atutach gminy należy budować program (mocne strony), a także w jakich obszarach konieczne są szczególne starania i działania obniżające poziom ryzyka, aby program mógł być skutecznie realizowany.

Przystępując do ANALIZY SWOT zdefiniowano zakres poszczególnych pojęć:

- Mocne strony to obszary, w których obecne działania uważane są za skuteczne w odniesieniu do obecnych i przyszłych potrzeb.
- Słabe strony to obszary występowania zjawisk, co, do których nie wykorzystano wszystkich sposobów poprawy sytuacji, nie wytworzono skutecznych mechanizmów zarządzania czy nie wykorzystano istniejącego potencjału.
- Szanse to sfera działań, które mogą wspierać nasze planowane przedsięwzięcia i korzystnie wpływać na rozwój.
- Zagrożenia to obszary, które niekorzystnie oddziałują lub będą niekorzystnie oddziaływały, mając niepożądany wpływ na rozwój.

Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • dobrze wyszkony i kompetentny zespół Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • dostęp do bogatej oferty dokształcania osób zajmujących się profilaktyką i działaniami społecznymi • dobrze wyposażona biblioteka w Myszynie • współpraca różnych instytucji na rzecz promocji zdrowia • istnienie świetlic (2) środowiskowych • szkoła w miejscowościach wiejskich jako centrum życia kulturalnego i społecznego • kultywowanie tradycji, w tym tradycji regionalnych • Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna • Ludowy-Uczniowski Klub Sportowy BARTNIK • istnienie i działalność organizacji pozarządowych. • istnienie nowoczesnego stadionu, boisk i obiektów sportowych • istnienie wysoce zmotywowanego zespołu opracowującego gminny program przeciwdziałania narkomanii 	<ul style="list-style-type: none"> • brak pełnomocnika ds. uzależnień • brak zintegrowanego systemu pomocy dla rodzin zagrożonych problemem zażywania narkotyków na terenie gminy • brak opracowanego systemu informacji o formach pomocy w przypadku zagrożenia narkomanią • nie istnieją dane statystyczne dotyczące zagrożenia narkomanią w gminie Myszyniec i nie ma współpracy w tym zakresie instytucji na poziomie gminnym i ponad gminnym • niewystarczająca ilość zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w szkole i innych placówkach oświatowych • niedobór zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i wyrównawczych w szkołach na wszystkich szczeblach edukacyjnych • niski poziom wykształcenia rodziców • niski poziom poczucia odpowiedzialności rodziców za wychowanie i edukację swego dziecka • niedostateczna oferta warsztatów podnoszących i doskonalących umiejętności wychowawcze rodziców i nauczycieli • większość mieszkańców ma utrudniony dostęp do ciekawych form spędzania wolnego czasu (m.in. udziału w zjawiskach kulturalnych) • utrudniony dostęp do specjalistów(z zakresu terapii rodzin, profilaktyki) • ubożenie społeczności lokalnej • alkoholizm • niewystarczająca aktywność stowarzyszeń • niewystarczające wykorzystanie dostępnych obiektów sportowych • niska oferta imprez kulturalno – rozrywkowych, także tych dla całych rodzin • mała aktywność części nauczycieli • utrata autorytetu nauczyciela • złe oddziaływanie wychowawcze dorastającej młodzieży na małe dzieci (szkoła podstawowa i gimnazjum w jednym budynku) • szkoły zbyt małą wagę przywiązują do działań profilaktycznych i wychowawczych, zbyt koncentrując się na wynikach nauczania • zbyt mała ilość osób wykształconych i przygotowanych do realizacji programów profilaktycznych, warsztatów i treningów z młodzieżą, nauczycielami i rodzicami

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • możliwość dofinansowania doksztalcenia się nauczycieli • organizowanie czasu wolnego • rodzące się inicjatywy środowisk pozaszkolnych • rozwój sektora pozarządowego • tworzenie świetlic i klubów, • tworzenie przez samorząd warunków do rozwoju aktywności mieszkańców • możliwość pozyskiwania środków • pedagogizacja rodziców • ułatwienie dostępu do pomocy psychologiczno – pedagogicznej rodzicom i dzieciom • współpraca rodziców ze szkołą • Leader +: możliwość finansowania przedsięwzięć na rzecz edukacji • rosnąca świadomość dorosłych o zagrożeniu alkoholizmem i narkomanią • wolontariat 	<ul style="list-style-type: none"> • brak czasu dla dzieci (zbyt zajęci rodzice, brak odpowiedzialności za wychowanie swojego dziecka) • szerzące się patologie społeczne • poczucie bezradności rodziców wobec problemów życiowych (wychowanie dziecka) • brak pieniędzy, rosnące bezrobocie • obniżenie poziomu życia mieszkańców • łatwy dostęp do używek (alkohol, narkotyki, papierosy) • niechęć do korzystania ze szkoleń • niechęć do pracy na rzecz społeczności lokalnej • mała ilość liderów lokalnych, w tym liderów młodzieżowych, • brak świadomości o zagrożeniach związanych z alkoholem, narkotykami oraz nadmiernym korzystaniem z komputera, Internetu, telewizji • brak motywacji do pracy, do działania, do zmian • spadek autorytetu nauczyciela • agresja w szkole • brak tradycji pracy wolontariackiej • nie wystarczający stopień wykorzystywania wiedzy w praktyce przez nauczycieli • niedostateczna kontrola dyskotek • młodzież, która zetknęła się z narkotykami w czasie nauki poza gminą i jest źródłem negatywnych wzorców dla młodszego pokolenia • powszechna wiedza o miejscach, w których można nabyć narkotyki • namawianie młodzieży do brania narkotyków przez rówieśników i dealerów

OPIS PROBLEMU Z UŻYCIEM DANYCH EPIDEMIOLOGICZNYCH

Sięganie po narkotyki i uzależnienie od nich to bardzo aktualny problem społeczny, który dotyka całego świata. W Polsce początki głośnego mówienia o problemie przypadają na lata 80-te XX wieku. Zwieńczeniem wysiłków grupy walczącej o ograniczenie zjawiska narkomanii było uchwalenie w 1985 roku ustawy o zapobieganiu narkomanii. Podstawowym celem ustawy było prawne umocowanie leczenia dla narkomanów i określenie zasad zapobiegania rozwojowi zjawiska. Ustawodawca (jako jeden z nielicznych w owym czasie na świecie) nie przewidywał karania za posiadanie narkotyków, a zaostrenie przepisów przyniosły dopiero lata 90-te. Już w tamtych latach zauważono, że problem sięgania po substancje aktywne jest szczególnie związany z okresem

młodzieńczym, kiedy poszukuje się nowych doświadczeń. Dodatkowym czynnikiem sprzyjającym zjawisku są intensywne zmiany społeczne powodujące osłabienie więzi rodzinnych, liberalizacja postaw, promocja konsumpcyjnego stylu życia i naciski reklamy.

W definiowaniu zjawiska narkomanii używa się terminu „substancje psychoaktywne”. Jest to zbiór substancji:

- Ø zróżnicowanej budowie chemicznej, otrzymywanych ze źródeł naturalnych np. roślin (opiaty z maku, substancje halucynogenne z grzybów, marihuana z konopii indyjskich), modyfikowanych chemicznie (heroina) i wytwarzanych syntetycznie (amfetamina, LSD, rozpuszczalnik),
- Ø przyjmowanych różną drogą (doustnie, dożylnie, przez śluzówkę nosa, wdychane), o zróżnicowanym potencjale uzależniającym,
- Ø o zróżnicowanych mechanizmach farmakologicznych i efektach klinicznych.

Problem zażywania narkotyków jest powiązany z korzystaniem z innych substancji, takich jak alkohol i nikotyna. Picie alkoholu i palenie papierosów, jest formą złamania pewnych reguł i barier przez młodzież. Młodzi ludzie, którzy próbowali alkoholu i palenia, mogą łatwiej sięgać po narkotyki (potrafią „zaciągać się”, znają efekt działania alkoholu, z ciekawości mogą chcieć próbować czegoś nowego i mocniejszego), toteż występowanie tego rodzaju zachowań ryzykownych wśród młodzieży jest ze sobą związane. Zażywanie narkotyków może przyjmować różne formy. W literaturze przedmiotu znajdziemy następujące medyczne modele zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania związanych z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych:

- Ø Ryzykowne używanie substancji psychoaktywnych, czyli takie używanie substancji, które potencjalnie naraża użytkownika na ryzyko szkód zdrowotnych
- Ø Szkodliwe używanie substancji psychoaktywnych (nadużywanie substancji): jest to jednostka chorobowa, którą rozpoznaje się w przypadkach, gdy stwierdza się konkretne szkody zdrowotne (somatyczne lub psychiczne) spowodowane lub w znaczący sposób potęgowane przez używanie substancji psychoaktywnych u osoby bez objawów uzależnienia.
- Ø Uzależnienie od substancji psychoaktywnych, czyli zespół zazwyczaj dość typowych dla danej substancji objawów psychopatologicznych, somatycznych i zaburzeń funkcjonowania w rolach społecznych, w którym objawami dominującymi są: silna, trudna do przezwyciężenia, czasami określana jako przymus, chęć używania substancji psychoaktywnej; dominowanie używania substancji psychoaktywnej nad innymi, ważnymi uprzednio aktywnościami (nauką, pracą, spędzaniem wolnego czasu); skłonność do nawrotów, nawet po długich okresach nie używania narkotyku.

Rozróżniamy również behawioralno – funkcjonalne modele używania substancji psychoaktywnych:

Ø Model używania eksperymentalnego

Model rzadkiego używania substancji, najczęściej spowodowany ciekawością. Zazwyczaj nie prowadzi do powtarzania zachowania, szczególnie, gdy użycie łączyło się ze złymi doświadczeniami (bad trip, napad lęku).

Ø Model używania okazjonalnego

Model intencjonalnego, celowego przyjmowania substancji, nierzadko pod wpływem otoczenia. Sposób bardziej niebezpieczny od używania eksperymentalnego, ze względu na powtarzalność zachowań i sięganie po różne substancje. Większość użytkowników okazjonalnych nie przechodzi do grupy użytkowników problemowych.

Ø Model używania rekreacyjnego

Model rekreacyjny może być rozpatrywany jako szczególna kategoria używania okazjonalnego. Jest to sposób używania mniej lub bardziej regularny, ale ograniczony do określonych dni tygodnia. Prawdopodobieństwo szkód i uzależnienia jest większe niż w przypadku używania eksperymentalnego i okazjonalnego.

Ø Model używania funkcjonalnego

Model używania substancji w celu zwiększenia efektywności i skuteczności uczenia się i pracy. Sposób dość rozpowszechniony wśród studentów w czasie egzaminów, osób z kręgów biznesu i mediów. U części osób może prowadzić do uzależnienia.

Ø Model używania w celu samoleczenia

Model przyjmowania substancji w celu radzenia sobie z problemami psychologicznymi (oddalanie myśli o kłopotach) lub psychopatologicznymi (lęk, depresja).

Ø Uzależnienie

Model wynikający z upośledzenia kontrolowania zachowań związanych z przyjmowaniem narkotyków.

Sięganie po substancje psychoaktywne może być powiązane z problemami, których doświadcza młodzież w domu i w szkole, w szczególności z niepowodzeniami szkolnymi, konfliktami z nauczycielami, rówieśnikami i rodzicami. Występowanie w domu problemu alkoholizmu również może sprzyjać sięganiu po narkotyki przez młodzież. Ważne jest również kontrolowanie wydatków młodzieży przez rodziców.

Ponieważ dotychczas nie były gromadzone „twarde” dane statystyczne dotyczące epidemiologii występowania zjawiska narkomanii w gminie Myszyniec, przeprowadzono badania ankietowe wśród młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu gminy. W 2002 roku (maj – czerwiec) zostały przeprowadzone bad

ania w klasach I szkół ponadgimnazjalnych. Badania były prowadzone przez Pracownię Profilaktyki i Terapii Uzależnień „CENTRUM” w Łomży na zlecenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Myszynie. Kolejne badania przeprowadzone zostały w 2005r. przez pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Myszynie na zlecenie Komisji Zdrowia i Pomocy Rodzinie Rady Powiatu w Ostrołęce. Badanie obejmowało 91 uczniów klas drugich Zespołu Szkół Powiatowych w Myszynie. Ostatnie badania przeprowadzono w okresie od listopada 2006r. do stycznia 2007r. we wszystkich szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na terenie gminy Myszyń. Objęły one prawie wszystkich uczniów tych szkół łącznie 757 osób, w tym 477 gimnazjalistów i 280 uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Najważniejsze wnioski z przeprowadzonych na przełomie 2006 i 2007r. badań ankietowych to:

- Bardzo duża część młodzieży podejmuje zachowania ryzykowne: picie alkoholu i palenie papierosów. Niemal 36% gimnazjalistów deklaruje, że kiedykolwiek próbowało palić papierosy, w tym 22% dziewcząt i aż 51% chłopców. Do palenia, jako czynności powtarzającej się, przyznaje się 11% młodzieży gimnazjalnej. Próbowanie alkoholu deklaruje 51% młodzieży gimnazjalnej. Jako miejsce inicjacji alkoholowej podawany jest najczęściej dom, prywatki i dyskoteka.
- Znaczna część młodzieży na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej deklaruje, że podejmowała zachowania ryzykowne. Jedynie 42% młodzieży twierdzi, że nie paliło nigdy papierosów, podczas gdy 58% deklaruje, że paliło. Najczęściej wskazywanym miejscem rozpoczęcia palenia jest podwórko i dyskoteka, a także prywatki. Na pytanie o to, czy aktualnie palisz 22% młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych odpowiedziało, że tak. Palenie deklaruje ponad dwa razy więcej chłopców niż dziewcząt. Większość młodzieży – 79% - deklaruje, że piła alkohol. Najczęściej podawanym miejscem inicjacji jest dyskoteka i prywatki, ale także dom. Jednocześnie 67% młodzieży deklaruje, że w ciągu ostatnich trzech miesięcy nie upiło się. Wśród młodzieży, która deklaruje, że była pijana, najczęściej podawana jest liczba od 2 do 5 razy w trzymiesięcznym okresie poprzedzającym ankietę.
- Gimnazjaliści z terenu gminy Myszyń jedynie sporadycznie sygnalizują, że próbowali zażywać narkotyki (3%), a obecnie zażywanie narkotyków deklaruje tylko 1% gimnazjalistów. Liczba osób ze szkół ponadgimnazjalnych, które twierdzą, że próbowały narkotyków jest znacznie większa i wynosi 12%, a osoby, które nadal

sięgają po narkotyki stanowią 3% badanej młodzieży. Środkami, po jakie sięga młodzież, są: marihuana, speed (amfetamina), extasy.

- Jedna trzecia młodzieży ze szkół średnich informuje, że była namawiana do wzięcia narkotyków, przy czym częściej namawiani są chłopcy: 16% deklaruje, że było namawianych nawet więcej niż 10 razy, a kiedykolwiek namawianych było aż 46% chłopców i tylko 20% dziewcząt. Mniejszą intensywność namawiania do zażycia narkotyków obserwujemy w grupie młodzieży gimnazjalnej. 86% osób, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie wskazuje, że nie była namawiana do wzięcia narkotyku, 6% twierdzi, że miało to miejsce raz, a 3% respondentów, że więcej niż 10 razy.
- Wiedza o miejscach, gdzie można zakupić narkotyki jest bardzo powszechna wśród wszystkich grup młodzieży. Tylko 36% młodzieży ponadgimnazjalnej twierdzi, że nie zna miejsc, w których łatwo mogliby nabyć narkotyki. Prawie 61% wskazuje dyskotekę, jako miejsce gdzie można łatwo nabyć narkotyki. Wiele osób deklaruje, że zna dealerów narkotyków: 14% młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych twierdzi, że mogłaby łatwo kupić narkotyki w domu dealera. Miejscami, które wskazują są jeszcze: ulica (17%), szkoła (15%), bar (12%). Jako przyczyny sięgania po narkotyki młodzież podaje: chęć dobrej zabawy, ciekawość i chęć zapomnienia o problemach (odpowiednio: 32%, 30% i 18% wszystkich odpowiedzi). Niemal 50% młodzieży gimnazjalnej twierdzi, że nie zna miejsc, w których można łatwo nabyć narkotyki, a 36% wskazało dyskotekę jako miejsce, gdzie mogliby łatwo nabyć narkotyki. Po 9% gimnazjalistów wskazuje jako takie miejsce: ulicę i mieszkanie diler, a 8% szkołę.
- Młodzież ze szkół ponadgimnazjalnych i gimnazjalnych jest najmniej zadowolona ze swoich relacji z ojcem i samym sobą. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych najbardziej zadowoleni są z relacji z przyjaciółmi i znajomymi. Niezadowolonych ze swojej relacji z ojcem jest 13% młodzieży ponadgimnazjalnej i 8% młodzieży gimnazjalnej (nieco więcej dziewcząt niż chłopców), podczas gdy z matką – tylko 3% w grupie starszej i 2% w grupie młodszej. W grupie młodzieży gimnazjalnej najbardziej pozytywnie postrzeganą relacją jest relacja z matką, aż 59% odpowiedzi wskazują na bardzo duże zadowolenie z tej relacji. W drugiej kolejności jest relacja z przyjaciółmi. Średnio zadowolonych i niezadowolonych z siebie jest 28% gimnazjalistów. Słabsze relacje z ojcami mogą sprzyjać próbom sięgania po substancje psychoaktywne – szczególnie w grupie chłopców, która do właściwego rozwoju psychicznego wymaga dobrej relacji z ojcem.
- Czternaście procent uczniów szkół ponadgimnazjalnych deklaruje, że w rodzinie występuje problem alkoholowy, 13% - trudna sytuacja materialna. Na kłótnie skarży się 26% osób, a 21% uważa, że nie spotyka się w domu ze zrozumieniem. Problemem

3% młodzieży starszej jest brak zainteresowania ze strony domowników. Najważniejszymi problemami w szkole są niskie wyniki w nauce (39% młodzieży deklaruje ten problem) oraz złe relacje z nauczycielami (16%). Złe relacje z rówieśnikami to problem 9% młodzieży ponadgimnazjalnej. W grupie młodzieży gimnazjalnej 6% respondentów twierdzi, że problemem w ich domu jest alkoholizm, a 7% wskazuje na trudną sytuację materialną. 12% badanych gimnazjalistów skarży się na brak zrozumienia ze strony domowników, a 10% na kłótnie. Prawie 1/3 gimnazjalistów wskazała niskie wyniki nauce, jako swój problem w szkole. Po 12% respondentów w tej grupie deklaruje, że ich problemem dotyczącym szkoły są złe relacje z nauczycielami i konflikty z rówieśnikami. Duża część młodzieży nie udzieliła odpowiedzi na pytanie dotyczące problemów w szkole i domu, co może oznaczać, że nie odczuwają tego rodzaju problemów bądź nie chcą się do nich przyznawać.

Porównując wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród gimnazjalistów w listopadzie i w grudniu 2006 roku z wynikami z czerwca 2002 roku wyciągnięto następujące wnioski:

1. **L** Próby picia w 2002r. deklarowało 186 gimnazjalistów, co stanowiło 78,8% badanych z tej grupy wiekowej. Obecnie próby deklaruje 234 osoby, co stanowi 49% ogółu badanych gimnazjalistów. Widoczne są znaczne tendencje spadkowe.
2. **L** Jako wskaźnik problemów z wczesnym sięganiem po alkohol były odpowiedzi dotyczące upicia się. W 2002 roku było to 118 osób – 44,8% badanych a w 2006 roku 33 osoby, co stanowi 12,6 % badanych.
3. **L** W 2006 roku 23 osoby próbowały świadomie alkoholu przed 10 rokiem życia, co stanowi 4,8% badanych. Najwyższy wskaźnik inicjacji przypada w przedziale 11-15r.ż. W 2002 roku wynosił 63,4% badanych gimnazjalistów, gimnazjalistów obecnie 24,9%. Wynika z tego, że podwyższa się i wiek inicjacji i coraz mniej gimnazjalistów podejmuje próby picia alkoholu.
4. W 2002 najczęstszymi powodami używania środków psychoaktywnych były: ciekawość, chęć zaimponowania innym, problemy emocjonalne, presja kolegów. Obecnie tymi powodami są: ciekawość, zapomnienie o problemach, zaimponowanie innym.
5. **M** W 2002 roku alkohol najczęściej spożywano w dyskotekach, na prywatkach, w lesie, na ognisku i u kolegi. Obecnie najczęściej spożywa się alkohol: na prywatkach (15%), w domu (13,6%), na dyskotekach (9,2%). Niepokoici znaczna liczba wskazań na picie alkoholu w domu. Może to wynikać z braku kontroli osób dorosłych, co

młodzież robi w domu lub zbyt liberalnej postawy rodziców, którzy sami częściej dzieci alkoholem (bo są już duże).

6. **L** Do prób z paleniem papierosów w 2002 roku przyznawało się 34,2% gimnazjalistów, a w 2006r. mniej, bo 29,7% młodzieży. Obecnie pali 8,8% uczniów.
7. **L** Kontakt z narkotykami w 2002 roku miało 6% badanych. Obecnie wielkość ta wynosi 2% i zmalała trzykrotnie.

REASUMUJĄC

W gimnazjach zmniejszyła się liczba uczniów palących i pijących i eksperymentujących z narkotykami. Natomiast nadal utrzymuje się tendencja do inicjacji alkoholowej przypadającej na wiek życia uczniów szkół gimnazjalnych. Kolejnym czynnikiem sprzyjającym zachowaniom ryzykownym jest ciekawość i chęć eksperymentowania oraz poczucie „dorosłości” u młodzieży. Stąd konieczność prowadzenia działań profilaktycznych, aby tendencja ta nie rosła. Korzystnym efektem będzie również zmniejszenie liczby osób zażywających środki psychoaktywne. Przy oddziaływaniach skierowanych do rodziców młodzieży należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, że młodzież często pije alkohol w domu. W związku z powyższym należy uczulić opiekunów na zwiększenie kontroli spędzania wolnego czasu oraz na prezentowanie prawidłowych postaw wychowawczych w stosunku do własnych dzieci.

Porównanie wyników badań z lat 2002, 2005 i 2006 przeprowadzonych wśród uczniów klas I i II szkół ponadgimnazjalnych pozwoliło na zaobserwowanie następujących tendencji:

1. **E** Znaczna ilość młodzieży mieszka z rodzicami, w związku z tym, mogą oni sprawować kontrolę nad dziećmi (sposób spędzania wolnego czasu, wypełnianie obowiązków, przestrzeganie norm i zasad). Wielkość ta utrzymuje się na stałym poziomie.
2. **L** W porównaniu do badań z 2005 spadł odsetek rodzin, gdzie oboje rodzice nie pracują, a zwiększył się odsetek rodzin, gdzie oboje rodzice pracują (w tym znacząco w sektorze państwowym, co powoduje większe poczucie stabilizacji i możliwość zaspokojenia potrzeb materialnych gdyż dochód jest w miarę systematyczny). Nadal znaczącą liczbę uczniów stanowią dzieci z rodzin rolniczych. Gmina Myszyniec jest gminą wiejsko-miejską gdzie występuje dominacja rolnictwa (ok. 70% zatrudnionych).
3. **M** Czynniki ryzyka związane z sytuacją rodzinną wzrosły - 65% (w badaniach z 2005 – 52,8%)przebadanych uczniów przeżywa problemy związane z atmosferą rodzinną. Wzrósł odsetek rodzin z problemem alkoholowym, liczba dzieci doświadczających trudnej sytuacji związanej z kłótniami i brakiem zrozumienia i

zainteresowania w domu, natomiast spadł związanych z trudną sytuacją materialną (wzrosła liczba rodzin, gdzie rodzice pracują)

4. **M** W porównaniu do badań z 2005 r spadła ilość osób, które osiągają wyniki dobre i bardzo dobre w nauce. Wzrosła natomiast ilość uczniów, którzy uzyskują dostateczne i mierne i niedostateczne wyniki w nauce. Stąd frustracja i nieumiejętność radzenia sobie z problemami szkolnymi może stanowić potencjalne powód do zachowań ryzykownych i eksperymentowania z alkoholem i narkotykami.
5. **L** Czynniki ryzyka związane z wyzwalaniem zachowań problemowych (nie spełnianie podstawowego obowiązku uczestnictwa we wszystkich lekcjach) zmniejszyły się. Zdecydowanie spadła ilość osób opuszczających pojedyncze lekcje w szkole. Stanowi to przyczynek do zmniejszania się problemów w nauce. Również nauczyciele stanowią lepszą kontrolę nad czasem uczniów i wypełnianiem przez nich obowiązków.
6. **ML** Obecnie wzrosła ilość uczniów deklarujących problemy z nauką i niskimi wynikami, natomiast w porównaniu z badaniami z 2005 roku zmalała ilość problemów związanych z konfliktami i w relacjach z nauczycielami. Jako problem pojawiły się informacje, że młodzież ma za dużo nauki.
7. **ML** Młodzież obecnie nie ma problemów z nawiązywaniem kontaktów z rówieśnikami. Głównie kontakty odbywają się w szkole i poza nią. Spadły wskaźniki dotyczące trudności nawiązywania kontaktów i braku bliskich kolegów. Natomiast martwić może znaczący (5-ciokrotny) spadek wskazań na satysfakcjonujące relacje z rodziną.
8. **L** W badaniach z 2002 roku paliło 25,4% młodzież – obecnie 22%, a nie paliło 74,5% – obecnie 69%. W 2005 r nie paliło 35,1 % młodzieży z kl. II a obecnie 48,9%. Widoczny jest spadek popularności palenia wśród osób badanych. Część osób nie wypełniła ankiet, co może wskazywać na chęć ukrycia prawdziwych odpowiedzi.
9. **L** Z danych z 2005 r wynika, że przesunął się wiek inicjacji tytoniowej na lata 13 – 17. Ale przy niewielkim odsetku palących nie stanowi on obecnie czynnika zagrażającego.
10. **E** Nadal najbardziej popularnym miejscem inicjacji tytoniowej jest podwórko i dyskoteka.
11. **L** Porównując dane z lat 2002, 2005 i 2006 ujawnia się korzystna tendencja spadkowa, jeśli chodzi o spożywanie alkoholu w okresie ostatnich 3 miesięcy.
12. **M** W stosunku do badań z 2002 roku wzrosła liczba osób, które próbowały narkotyków (w stosunku do badań z 2005 utrzymuje się na stałym poziomie).

Natomiast spada sukcesywnie liczba uczniów, którzy nie są zainteresowani podejmowaniem prób z narkotykami.

13. **M** Niepokojąco wzrasta ilość osób zażywających narkotyki(w stosunku do badań z 2002 roku liczba ta wzrosła prawie trzykrotnie), Wzrosła także od 2005 roku ilość osób sięgających po środki uspokajające.
14. **M** Wzrasta liczba młodzieży namawianej przynajmniej raz do wzięcia narkotyków. Spada natomiast ilość osób, które w ogóle nie były namawiane do brania.
15. **M** Młodzież ma dostęp, do wielu rodzajów środków psychoaktywnych i wie gdzie je nabyć. Dostęp i znajomość tych środków zdecydowanie wzrosła w stosunku do badań z 2002 i 2005 roku. Najpopularniejszymi narkotykami są obecnie: speed, marihuana, extazy. Miejscami gdzie najłatwiej kupić narkotyki są: dyskoteka, bar, szkoła i ulica.
16. **L** Najczęstszym powodem skłaniającym młodzież do sięgania po środki psychoaktywne są: ciekawość, mit dobrej zabawy po alkoholu (podsycany reklamami piwa oraz propagowanie przez środki masowego przekazu konsumpcyjnego modelu życia). Zmniejszyła się ilość osób rozwiązujących w ten sposób swoje problemy (wzrosły kompetencje i świadomość młodzieży) a także ilość osób spożywająca środki pod wpływem presji kolegów (wzrosły umiejętności asertywne).

REASUMUJĄC

Na stałym poziomie utrzymuje się tendencja pozostawania na czas nauki w domu rodzinnym (co sprzyja sprawowaniu kontroli przez rodziców) oraz miejsce inicjacji tytoniowej (podwórko i dyskoteka). Korzystnymi tendencjami są: zmniejszenie bezrobocia rodziców (co zapewnia większe poczucie stabilizacji i bezpieczeństwa), zmniejszenie liczby osób opuszczających lekcje, zmniejszenie się występowania problemów szkolnych związanych z konfliktami z rówieśnikami oraz z relacjami z nauczycielami, obniżenie wskaźników dotyczących trudności nawiązywania kontaktów i braku bliskich kolegów, spadek popularność palenia papierosów wśród młodzieży i podwyższenie wieku inicjacji tytoniowej, tendencja spadkowa, jeśli chodzi o spożywanie alkoholu w okresie ostatnich 3 miesięcy oraz zmniejszyła się ilość osób rozwiązujących poprzez picie swoje problemy (wzrosły kompetencje i świadomość młodzieży) a także ilość osób spożywających środki pod wpływem presji kolegów(wzrosły umiejętności asertywne).

Niepokojące są następujące zjawiska: wzrosły czynniki ryzyka związane z sytuacją rodzinną (wzrósł odsetek rodzin z problemem alkoholowym, liczba dzieci doświadczających trudnej sytuacji związanej z kłótniami i brakiem zrozumienia i zainteresowania w domu, – co przekłada się na 5-krotny spadek poczucia bezpieczeństwa w domu rodzinnym), spadła ilość osób, które osiągają wyniki dobre i bardzo dobre w nauce (zwiększyła się ilość osób z problemami w nauce, co może prowadzić do eksperymentowania z narkotykami i alkoholem), zwiększenie ilości osób, które brały lub nadal biorą narkotyki, zwiększenie ilości osób, które są namawiane do wzięcia narkotyków (prawdopodobnie wzrosła ilość dealerów działających na terenie gminy), wzrosła wiedza o miejscach, gdzie można nabyć narkotyki oraz znajomość różnych środków psychoaktywnych.

Według badań ogólnopolskich z 2005r. (ESPAD) jakiejkolwiek doświadczenia z paleniem w czasie całego życia miało 53,7% uczniów klas trzecich gimnazjów i 69,3% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych. Eksperymentowanie z pićem alkoholu chociaż raz w życiu zadeklarowało 85,2% gimnazjalistów z klas trzecich i 93,3% uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych. Próby z zażywaniem narkotyków deklaruje kilkanaście procent uczniów klas trzecich gimnazjów i ponad 30% uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych. W naszej gminie sytuacja przedstawia się znacznie lepiej niż w całym kraju, toteż warto jest podjąć działania, aby utrzymać lub nawet poprawić ten stan. Program przeciwdziałania narkomanii powstał w oparciu o te potrzeby i zasoby umożliwiające jego realizację.

ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU, POTENCJALNI PARTNERZY I ICH ROLA

W gminie Myszyniec działają liczne podmioty, które są lub mogą być zaangażowane w realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomani. Istnieje zespół, który pracował nad tekstem programu przy wsparciu ekspertów w ramach projektu „Wsparcie społeczności gminnych w tworzeniu gminnych programów przeciwdziałania narkomanii”. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Szkół Powiatowych w Myszyńcu, organizacji pozarządowych i Urzędu Miejskiego w Myszyńcu. Od 2007r. zostanie powołane stanowisko pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Osoba ta będzie odpowiedzialna za koordynowanie realizacji niniejszego programu.

W gminie Myszyniec funkcjonuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, którą tworzą osoby z bogatym doświadczeniem i wiedzą w zakresie profilaktyki uzależnień. Podmiot ten może pełnić funkcję wspierającą wobec zespołu, który opracował niniejszy program.

Mocną stroną gminy jest działanie świetlic środowiskowych w Myszyńcu. Jedna świetlica prowadzona jest przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci i w 2006r. organizowała we współpracy z młodzieżą zajęcia profilaktyczne dla podopiecznych. Druga świetlica - „Iskierka” – działa przy Zgromadzeniu Sióstr Służek NMP, choć jest finansowana z budżetu gminy Myszyniec. Świetlice skupiają dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo, mało zamożnych, a często również z rodzin z problemem alkoholowym. Placówki pomagają dzieciom organizować sobie czas wolny w sposób konstruktywny i atrakcyjny. Świetlice wspomagają również proces uczenia się dzieci.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Myszyńcu jako jednostka organizacyjna gminy, służy szczególnie rodzinom z trudnościami o charakterze materialnym. Pracownicy Ośrodka są w kontakcie z mieszkańcami, znają problemy wielu rodzin i są gotowi udzielać niezbędnych informacji dotyczących problemu uzależnień.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Myszyńcu prowadzi działalność profilaktyczną wśród dzieci i młodzieży, a także bierze udział w organizowaniu spotkań dla rodziców i nauczycieli, w czasie których poruszane są zagadnienia szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień. Kadra Poradni jest dobrze przygotowana do prowadzenia tego rodzaju zajęć.

Na terenie gminy funkcjonuje 12 szkół podstawowych, 3 gimnazja (w zespołach szkół wraz ze szkołami podstawowymi) oraz Zespół Szkół Powiatowych, który kształci młodzież na poziomie ponadgimnazjalnym. W szkołach opracowywane i realizowane są szkolne programy profilaktyki. W działania profilaktyczne włączyć się mogą również:

- parafie rzymsko-katolickie (Myszyniec, Krysiaki)
- Zakłady Opieki Zdrowotnej w Myszyńcu (Rodzina, Medyk),
- policja,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Grupa Anonimowych Alkoholików.

Ważna jest działalność licznych organizacji pozarządowych, które pomagają w atrakcyjny sposób organizować czas wolny młodzieży i dzieci. Jest to m.in. Ludowy Uczniowski Klub Sportowy Bartnik, który prowadzi zajęcia z lekkiej atletyki, boksu i samoobrony, piłki nożnej, siatkówki, a także organizacje specjalizujące się w działalności edukacyjnej i kulturalnej, jak: Stowarzyszenie „Młodzi dla Myszyńca” (organizowanie konkursu grantowego dla nieformalnych grup młodzieżowych, organizowanie warsztatów dla

młodzieży, aktywizowanie młodych poprzez wolontariacki udział w projektach, praca nad utworzeniem Centrum Informacji Lokalnej), Towarzystwo Rozwoju Ziemi Kurpiowskiej oraz Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Kurpiowskiej im. Biskupa Edwarda Samsela (organizowanie pleneru rzeźbiarskiego, warsztatów gwary i etnograficznych, organizacja rajdu szlakami barci kurpiowskich).

Ważną rolę odgrywają również gminne instytucje kultury: Myszyniecki Ośrodek Sportu, Kultury i Rekreacji oraz Miejsko-Gminna Biblioteka w Myszyńcu. Starają się one zapewniać atrakcyjne dla mieszkańców formy rozwoju osobistego.

Istnieją również w gminie liczne zespoły folklorystyczne, scholie i chóry, Młodzieżowa Grupa Wsparcia – grupa wolontariuszy młodzieżowych przy świetlicy „Iskierce”, drużyny harcerskie Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej.

Choć na terenie gminy nie działa żaden ośrodek leczenia uzależnień, możliwość poddania się detoksykacji i terapii jest osiągalna w pobliskich większych miejscowościach – Ostrołęce, Łomży, Przasnyszu. W Ostrołęce działa również ośrodek Monar.

Beneficjentami programu są:

- Ø dzieci i młodzież szkół z terenu miasta i gminy Myszyniec(w tym szczególnie dzieci i młodzież z grupy ryzyka),
- Ø liderzy młodzieżowi,
- Ø rodzice
- Ø nauczyciele
- Ø dorośli mieszkańcy miasta i gminy Myszyniec (w tym szczególnie dorośli z grupy ryzyka),
- Ø osoby zajmujące się działalnością w obszarze profilaktyki.

Realizatorami programu są:

- Ø Publiczne Gimnazjum w Myszyńcu,
- Ø Publiczne Gimnazjum w Wolkowych,
- Ø Publiczne Gimnazjum w Wykrocie,
- Ø Zespół Szkół Powiatowych w Myszyńcu
- Ø Przychodnie „Rodzina”, „Medyk”
- Ø Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Myszyńcu
- Ø Pełnomocnik ds. uzależnień;
- Ø Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Myszyńcu,
- Ø Świetlice środowiskowe w Myszyńcu(„Iskierka” i TPD),
- Ø Ośrodek Pomocy Społecznej w Myszyńcu,
- Ø Miejski Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Myszyńcu,
- Ø współpracujący specjaliści,

- Ø kościół i organizacje przykościelne,
- Ø kuratorzy sądowi,
- Ø lokalne media – „Kurpik”, Tygodnik Ostrołęcki”, „Gazeta Współczesna”, „Rozmaitości”, Radio OKO

CELE PROGRAMU

Na podstawie zidentyfikowanych problemów opracowano cele programu. Cele nastawione są na dostarczenie mieszkańcom gminy, a w szczególności młodzieży wiedzy na temat skutków zażywania substancji psychoaktywnych i mechanizmu uzależnienia. Ważne jest również – w odpowiedzi na obserwowane problemy i częsty brak reakcji na nie – aby wszystkie grupy mieszkańców wiedziały, jak reagować w sytuacji zażywania narkotyków przez rówieśnika, członka rodziny, ucznia itp. Ponieważ młodzież deklaruje w dużej części podejmowanie zachowań ryzykownych, takich jak picie alkoholu i palenie papierosów, a także istnieje odsetek młodzieży eksperymentującej z narkotykami i zażywającej je regularnie, potrzebne jest podjęcie działań w celu zmniejszenia tego zjawiska i działań profilaktycznych.

Analiza problemów sporządzona przez zespół opracowujący program wykazała, że na bardzo niskim poziomie jest zbieranie danych na temat zjawiska zażywania narkotyków oraz współpraca pomiędzy różnymi instytucjami gminnymi i pozalokalnymi, które mogą mieć znaczenie przy rozwiązywaniu problemu narkomanii i zbieraniu danych na ten temat. Ważnym punktem jest również współpraca z policją, która dysponuje narzędziami prawnymi mogącymi służyć profilaktyce narkomanii. Szczególnie ważne jest skierowanie działań do dyskotek, które wskazywane są jako miejsce inicjacji alkoholowej i tytoniowej młodzieży poniżej 18 roku życia.

Ponieważ duża część młodzieży deklaruje niskie wyniki w nauce i trudności w komunikacji z dorosłymi – a są to czynniki ryzyka sięgania po substancje psychoaktywne – zidentyfikowano cele służące zmianie tego zjawiska. Cele odzwierciedlają również założenie, że z problemem narkomanii należy walczyć we wszystkich środowiskach, ale najważniejszymi polami oddziaływania są: dom i szkoła, a podmiotami: uczeń/dziecko/ młodzież oraz rodzice i nauczyciele. W odpowiedzi na problemy dotyczące gminy Myszyniec w zakresie narkomanii oraz założeń Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, postawiono następujące cele gminnego programu:

Cel ogólny:

Zmniejszenie zjawiska zażywania narkotyków

Cele szczegółowe:

1. Wysoki poziom wiedzy i duża świadomość społeczna dotycząca zażywania narkotyków
 - 1.1. Nauczyciele znają sposoby reagowania na zażywanie narkotyków przez uczniów.
 - 1.2. Rodzice posiadają wiedzę i znają sposoby reagowania w sytuacji zażywania narkotyków przez dziecko
 - 1.3. Młodzież posiada wiedzę na temat mechanizmu uzależnienia i skutków zażywania narkotyków
 - 1.4. Społeczność gminy Myszyniec posiada ogólną wiedzę na temat narkotyków i uzależnień
 - 1.5. Społeczność gminy Myszyniec posiada ogólną wiedzę na temat skutków prawnych związanych z posiadaniem i zażywaniem środków psychoaktywnych
2. Społeczność gminy Myszyniec rozwiązuje pojawiające się problemy, w szczególności związane z uzależnieniami
 - 2.1. Nauczyciele i rodzice mają umiejętność identyfikowania i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią
 - 2.2. Rodzice zauważają problemy swoich dzieci i reagują
 - 2.3. Rodzice i nauczyciele nie bagatelizują problemów
 - 2.4. Rodzice posiadają umiejętności wychowawcze
 - 2.5. W gminie istnieje profesjonalna pomoc związana z problemami zażywania substancji psychoaktywnych
 - 2.6. Mieszkańcy potrafią korzystać z pomocy
 - 2.7. Instytucje gminne współpracują między sobą i z instytucjami z zewnątrz w sprawie profilaktyki uzależnień
 - 2.8. Istnieje i jest aktualizowana baza danych statystycznych dotyczących zagrożenia narkomanią na terenie gminy, w oparciu o przeprowadzone badania ankietowe na koniec realizacji trzyletniego programu przeciwdziałania narkomanii.
3. Wytworzenie alternatywnej mody na zdrowy styl życia i wartościowe spędzanie wolnego czasu
 - 3.1. Młodzież ma dostęp do atrakcyjnych, nowych form spędzania wolnego czasu
 - 3.2. W młodzieżowych grupach nieformalnych działają liderzy, których postawa kształtuje zachowania i świadomość młodzieży

- 3.3. Młodzież nie podejmuje zachowań ryzykownych związanych z uzależnieniami
- 3.4. Młodzież reaguje w sytuacji, gdy rówieśnicy zażywają narkotyki
- 3.5. Młodzież realizuje projekty dotyczące kultury, sportu, ochrony środowiska, rozwijania zainteresowań, integracji z niepełnosprawnymi, edukacji itp.
4. Dostęp do narkotyków jest utrudniony
 - 4.1. Rodzice kontrolują wydatki dzieci i młodzieży
 - 4.2. Dyskoteki i bary są kontrolowane
 - 4.3. Ulice i dworzec są monitorowane
 - 4.4. Dzieci i młodzież przebywający poza domem bez opieki dorosłych są legitymowani po godzinie 22.00.
5. Nauka bez narkotyków
 - 5.1. Nauczyciele oceniają tak, aby motywować ucznia
 - 5.2. Nauczyciele dostosowują metody pracy do aktualnych możliwości edukacyjnych swoich uczniów
 - 5.3. Uczniowie mają dostęp do zajęć wyrównawczych i rozwijających np. kółek zainteresowań
 - 5.4. Uczniowie znają i wykorzystują techniki uczenia się
 - 5.5. Adekwatna samoocena uczniów umożliwia im wykorzystanie własnego potencjału
 - 5.6. Młodzież nie wierzy w mit „skutecznego uczenia się po amfie”
 - 5.7. Szkolne programy profilaktyki są profesjonalnie przygotowane i realizowane
6. Młodzież ma dobre relacje z otoczeniem
 - 6.1. Młodzież umie się komunikować z dorosłymi i rówieśnikami
 - 6.2. Młodzież potrafi konstruktywnie rozwiązywać swoje problemy
 - 6.3. Młodzież podejmuje przemyślane i trafne decyzje
 - 6.4. Młodzież charakteryzuje się postawą asertywną w sytuacjach związanych z zażywaniem narkotyków

ZADANIA PROGRAMU WRAZ Z HARMONOGRAMEM I BUDŻETEM

Cele	Działanie/ Program	Wskaźniki realizacji	Źródła weryfikacji	<u>Osoba lub instytucja odpowiedzialna</u> Realizatorzy	Termin realizacji	Planowany koszt i źródła finansowania
1.1. 1.2. 1.3. 2.1. 3.3. 3.4. 6.1. 6.2. 6.3. 6.4.	Przeprowadzenie programu profilaktycznego (profilaktyka uniwersalna) dla gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych skierowanego do uczniów, nauczycieli i rodziców	<ul style="list-style-type: none"> • 90% uczniów klas II gimnazjum i II Zespołu Szkół Powiatowych w Myszyńcu, 30% ich rodziców oraz 95% nauczycieli gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych bierze udział w programie w każdym roku jego realizacji • 70% uczniów klas II gimnazjum i II Zespołu Szkół Powiatowych w Myszyńcu posiada wiedzę na temat mechanizmu uzależnienia i skutków zażywania narkotyków • 85% nauczycieli gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych zna sposoby reagowania na zażywanie narkotyków przez uczniów i ma umiejętność identyfikowania i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią • 20% rodziców uczniów klas II gimnazjum i II Zespołu Szkół 	- Listy obecności na zajęciach - Ankieta ewaluacyjna programu profilaktycznego - Ankieta ewaluacyjna Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii	<u>Pełnomocnik ds. uzależnień</u> Szkoly gimnazjalne, Zespół Szkół Powiatowych	X-III w latach 2007 - 2009	17000,00 budżet gminy i Województwa Mazowieckiego

		<p>Powiatowych w Myszyńcu posiada wiedzę i zna sposoby reagowania w sytuacji zażywania narkotyków przez dziecko</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie o 10% podejmowania zachowań ryzykownych związanych z uzależnieniami • 10% uczniów, którzy wezmą udział w programie, reaguje w sytuacji, gdy rówieśnicy zażywają narkotyki • 10% nauczycieli i rodziców deklaruje poprawę relacji z młodzieżą i zmniejszenie problemów wychowawczych 				
2.2. 2.3. 2.4. 4.1.	Warsztat umiejętności wychowawczych dla rodziców	<ul style="list-style-type: none"> • co roku 60 rodziców bierze udział w warsztatach • 50% rodziców biorących udział w warsztatach zauważa problemy swoich dzieci i reaguje na nie • 90% rodziców biorących udział w warsztatach kontroluje wydatki swoich dzieci 	<p>- Lista obecności na warsztatach - Ankieta podsumowująca warsztaty - Ankieta kontrolna po ½ roku od zakończenia warsztatów.</p>	<u>Kamila Górską</u> – <u>Kłodzińska</u> Organizacje pozarządowe	IX 2007 – I 2008 II 2008 – VI 2008 IX 2008 – I 2009 II 2009 – VI 2009 IX 2009 – XII 2009	7000,00 środki pozyskane

5.1. 5.2.	Szkolenia dla nauczycieli dotyczące właściwego oceniania uczniów oraz metod pracy maksymalnie wykorzystujących potencjał uczniów	<ul style="list-style-type: none"> 70% wszystkich nauczycieli zostanie przeszkolonych 60% nauczycieli biorących udział w szkoleniu potrafi właściwie oceniać i dostosowywać metody pracy do aktualnych możliwości edukacyjnych swoich uczniów 	- Listy obecności na szkoleniach	<u>Kamila Górską</u> – <u>Kłodzińska</u> Szkoły, organizacje pozarządowe	W czasie trwania roku szkolnego w latach 2007 - 2009	12000,00 środki pozyskane, budżet gminy
1.1. 2.1. 5.7.	Szkolenia dla kadry pedagogicznej zwiększające kompetencje w zakresie konstruowania i wdrażania szkolnych programów profilaktyki	<ul style="list-style-type: none"> minimum 2 osoby z każdej szkoły wezmą udział w szkoleniu (2 x 2 dni, 2 grupy) Wszystkie szkoły będą posiadały dobrze opracowany szkolny program profilaktyki 50% szkolnych programów profilaktyki zostanie w pełni zrealizowane 	- Lista obecności na szkoleniach - Szkolne programy profilaktyki - Raporty z realizacji szkolnych programów profilaktyki	<u>Pełnomocnik ds. uzależnień</u> Organizacje pozarządowe	III – IX 2007	3000,00 budżet gminy, środki pozyskane
3.1. 3.5.	Stworzenie dostępnej dla zainteresowanych mapy zajęć pozalekcyjnych w szkołach i innych placówkach	<ul style="list-style-type: none"> 90% młodzieży ma dostęp do informacji o ofercie zajęć pozalekcyjnych 	Raport pełnomocnika	<u>Pełnomocnik ds. uzależnień</u> Szkoły, ZOZ-y, Urząd Miejski, organizacje pozarządowe, parafie, MOKSiR, prasa lokalna	Działanie stałe, nasilenie na początku roku szkolnego	500,00 budżet gminy
5.3.	Zajęcia wyrównawcze	<ul style="list-style-type: none"> wzrasta liczba osób 	<ul style="list-style-type: none"> Listy osób 	<u>Sekretarz gminy</u>	W czasie trwania	27 000,00

5.4. 5.5. 5.6.	<p>prorowadzenie dla dzieci i młodzieży zajęć socjoterapeutycznych, korekcyjnych, wyrównawczych</p>	<p>uczestniczących w zajęciach</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10% dzieci i młodzieży podniesie swoje wyniki w nauce • 20% dzieci uczęszczających w zajęciach wyrównawczych pozna techniki uczenia się • 40% dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach ma bardziej adekwatną samoocenę • 50% dzieci i młodzieży uczęszczających na zajęcia nie podejmuje zachowań ryzykownych 	<p>uczestniczących w zajęciach</p> <ul style="list-style-type: none"> • Średnia ocen osób uczestniczących w zajęciach • Wyniki ankiet po zakończeniu realizacji trzyletniego gminnego programu przeciwdziałania narkomanii 	<p>Szkoły, świetlice środowiskowe, organizacje pozarządowe</p>	<p>roku szkolnego w latach 2007 - 2009</p>	<p>budżet gminy, budżet powiatu, środki pozyskane</p>
3.2 3.3 3.4. 3.5.	<p>Warsztaty dla liderów młodzieżowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyłonienie się 10 nowych liderów młodzieżowych • istnienie 10 nieformalnych grup młodzieżowych realizujących własne projekty • 60% młodzieży, która skupia się wokół liderów młodzieżowych nie podejmuje zachowań ryzykownych i reaguje w sytuacji gdy rówieśnicy zażywają narkotyki 	<ul style="list-style-type: none"> • Lista uczestników warsztatów • Lista grup współpracujących ze stowarzyszeniami i świetlicami • Wyniki ankiet po zakończeniu realizacji trzyletniego gminnego programu przeciwdziałania narkomanii 	<p><u>Aneta Kalinowska</u> Stowarzyszenie „Młodzi dla Myszyńca”</p>	<p>Styczeń 2008-2009</p>	<p>7000,00 budżet gminy, środki pozyskane</p>
1.2. 1.3. 1.4. 2.3. 2.6.	<p>Upowszechnienie informacji dotyczącej narkotyków i uzależnień, systemu pomocy w gminie i poza nią poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ulotki, 	<ul style="list-style-type: none"> • zamieszczenie 4 artykułów w prasie regionalnej • artykuły w stałej rubryce poświęconej uzależnieniom i działaniom profilaktycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykaz artykułów zamieszczonych w prasie • Wykaz audycji radiowych 	<p><u>Pełnomocnik ds. uzależnień</u> Redakcja Kurpika, szkoły, ZOZ-y, parafie, Urząd</p>	<p>Działanie stałe</p>	<p>4000,00 budżet gminy</p>

<p>3.4. 4.1.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • plakaty, • artykuły w lokalnej i regionalnej prasie (np. Kurpik, Tygodnik Ostrołęcki, Gazeta Współczesna), • audycje w radio (np. Radio Oko, Nadzieja) 	<p>w Kurpiku</p> <ul style="list-style-type: none"> • w każdej szkole ponadpodstawowej dostępne są ulotki dotyczące narkotyków i uzależnień, systemu pomocy w gminie i poza nią • na każdej ulotce i każdym plakacie znajdują się informacje o systemie pomocy w gminie • wszyscy rodzice biorący udział w warsztatach i spotkaniach otrzymują ulotki informacyjne • Pełnomocnik ds. uzależnień udostępnia mieszkańcom materiały dotyczące placówek, w których mogą uzyskać pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rozdanych ulotek • Liczba rozwieszonych plakatów • Liczba osób, które zwróciły się o pomoc 	<p>Miejski</p>		
<p>1.5.</p>	<p>Organizowanie spotkań z młodzieżą i rodzicami nt. skutków prawnych związanych z posiadaniem i zażywaniem środków</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 70% młodzieży posiada wiedzę nt. skutków prawnych związanych z posiadaniem i zażywaniem środków psychoaktywnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przeprowadzonych spotkań, liczba osób obecnych na spotkaniach 	<p><u>Dyrektorzy szkół</u> Funkcjonariusze posterunku w Myszyńcu, policjanci z</p>	<p>Działanie stałe w czasie trwania roku szkolnego w latach 2007 – 2009, nasilenie</p>	<p>-</p>

	psychoaktywnych. Zajęcia prowadzone przez funkcjonariuszy policji.	<ul style="list-style-type: none"> • 50% rodziców posiada wiedzę nt. skutków prawnych związanych z posiadaniem i zażywaniem środków psychoaktywnych 		Komendy Powiatowej	na końcu roku szkolnego	
1.3. 3.1. 3.2. 3.3. 3.4. 3.5. 5.5. 5.6. 6.3. 6.4.	Organizowanie corocznych konkursów o tematyce profilaktycznej: - konkursy plastyczne, literackie, teatralne, filmowe i inne	<ul style="list-style-type: none"> • 50% młodzieży posiada wiedzę na temat mechanizmu uzależnienia i skutków zażywania narkotyków • 30% młodzieży szkolnej nie podejmuje zachowań ryzykownych związanych z uzależnieniami • 10% młodzieży reaguje w sytuacjach, gdy rówieśnicy zażywają narkotyki • tworzy się 5 nowych nieformalnych grup młodzieżowych realizujących działania konkursowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Dane ilościowe uczestników konkursów oraz wyniki konkursów • Wyniki ankiety na koniec realizacji GPPN 	Pełnomocnik ds. <u>uzależnień</u> Szkoły, MOKSiR, ŚDS, organizacje pozarządowe	X 2007 X 2008 X 2009	2400,00
1.3. 2.6. 3.3. 3.4. 5.6.	Dzień bez fifek; zieleń tylko na obrazach; nie skręcam, jadę prosto - Organizowanie corocznego Dnia Profilaktyki w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych:	<ul style="list-style-type: none"> • 50% młodzieży posiada wiedzę na temat mechanizmu uzależnienia i skutków zażywania narkotyków • W szkołach zwiększa się o 10% liczba liderów młodzieżowych, których 	<ul style="list-style-type: none"> • Dane ilościowe uczestników konkursów oraz wyniki konkursów • Wyniki ankiety na koniec realizacji GPPN 	Pełnomocnik ds. <u>uzależnień</u> Szkoły, MOKSiR, ŚDS, organizacje pozarządowe	V – VI 2007 V – VI 2008 V – VI 2009	15000,00 budżet gminy środki pozyskane

	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązywanie i nagradzanie konkursów wydawanie numeru specjalnego gazetki szkolnych happeningi o tematyce profilaktycznej koncerty muzyczne, przedstawienia teatralne prezentacja kół zainteresowań zawody sportowe gazety 	<p>postawa kształtuje zachowania i świadomość rówieśników</p> <ul style="list-style-type: none"> 30% młodzieży szkolnej nie podejmuje zachowań ryzykownych związanych z uzależnieniami 10% młodzieży reaguje w sytuacjach, gdy rówieśnicy zażywają narkotyki tworzą się 3 nowe nieformalne grupy młodzieżowe realizujące projekty dotyczące kultury, sportu, ochrony środowiska, rozwijania zainteresowań, integracji z niepełnosprawnymi, edukacji itp. 	<ul style="list-style-type: none"> Sprawozdania i dane liczbowe z podejmowanych działań i projektów 			
5.4 5.5 5.6	<p>Warsztaty technik uczenia się dla młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> co roku 60 uczniów bierze udział w warsztatach technik uczenia się 50% uczniów biorących udział w warsztatach zna i wykorzystuje techniki uczenia się 50% uczniów biorących udział w warsztatach ma adekwatną samoocenę, która umożliwia wykorzystanie własnego potencjału 50% uczniów biorących 	<ul style="list-style-type: none"> Dane z ewaluacji warsztatów, Oceny cząstkowe i semestralne w szkole Wyniki ankiety na koniec realizacji GPPN 	<p><u>Ewa Cyran – Kur</u> Organizacje pozarządowe, szkoły, MOKSiR</p>	<p>IX 2007 – VI 2008 IX 2008 – VI 2009 IX 2009 – XII 2009</p>	<p>6000,00 środki pozyskane</p>

		udział w warsztatach zna sposoby i techniki uczenia się, więc nie wierzy w mit skutecznego uczenia się po zażywaniu narkotyków				
1.4. 2.5. 2.7.	Doskonalenie współpracy między organizacjami i instytucjami zajmującymi się szeroko rozumianą profilaktyką uzależnień: - zorganizowanie spotkania przedstawicieli wszystkich podmiotów - podpisanie porozumienia w sprawie współpracy w zakresie przepływu informacji między w/w placówkami, zbierania danych i organizowania wspólnych przedsięwzięć - realizacja zapisów porozumienia	<ul style="list-style-type: none"> Istnieje partnerstwo skupiające ludzi z różnych instytucji i środowisk zajmujących się przeciwdziałaniem narkomanii poprawa przepływu informacji między organizacjami i instytucjami zajmującymi się profilaktyką narkomanii 100% mieszkańców gminy może korzystać z istniejącej profesjonalnej pomocy związanej z problemami zażywania substancji psychoaktywnych 	<ul style="list-style-type: none"> Protokół ze spotkania, Podpisane porozumienie, Sprawozdanie z realizacji programu Dane liczbowe dot. osób korzystających z pomocy 	<u>Pełnomocnik ds. uzależnień</u> Członkowie partnerstwa: instytucje i organizacje działające na terenie gminy Myszyniec	III – V 2007, cały okres realizacji GPPN tj. lata 2007 - 2009	400,00 budżet gminy
1.3. 3.1. 3.2. 3.3. 3.4. 5.3. 5.5.	Wspieranie istniejących świetlic środowiskowych – nadzór, dbałość o poszerzenie oferty proponowanych zajęć profilaktycznych, wyrównawczych i rozwijających	<ul style="list-style-type: none"> 50% młodzieży uczestniczącej w zajęciach świetlic posiada wiedzę na temat mechanizmu uzależnienia i skutków zażywania narkotyków 80 % potrzebujących dzieci i młodzieży ma dostęp do atrakcyjnych, nowych form 	<ul style="list-style-type: none"> Dane ewaluacyjne po zakończeniu programów profilaktycznych, Wyniki konkursów na temat uzależnień Dane z posiedzeń komisji kwalifikacyjnych do 	<u>Pełnomocnik ds. uzależnień</u> świetlice, wolontariusze, OPS, środowiska parafialne, Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna	cały okres realizacji GPPN tj. lata 2007 - 2009	6000,00 budżet gminy, środki pozyskane

		<p>spędzania wolnego czasu w świetlicach środowiskowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • W obu świetlicach działają liderzy, których postawa kształtuje zachowania i świadomość młodzieży. • 50% dzieci i młodzieży będących pod opieką środowiskowych świetlic nie podejmuje zachowań ryzykownych związanych z uzależnieniami • 50% dzieci i młodzieży będących pod opieką środowiskowych świetlic reaguje w sytuacji, gdy rówieśnicy zażywają narkotyki • 80% uczniów korzystający ze świetlic środowiskowych ma dostęp do zajęć wyrównawczych i rozwijających np. kółek zainteresowań • 50% dzieci ze świetlic ma adekwatną samoocenę, która umożliwia im wykorzystanie własnego potencjału 	<p>zajęć w świetlicach środowiskowych</p> <p>informacje zwrotne od opiekunów świetlic, z obserwacji zachowań młodzieży na zajęciach i poza nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyniki ankiety na koniec realizacji GPPN • Półroczne i roczne sprawozdania z działalności świetlic środowiskowych • oceny cząstkowe i semestralne w szkole 			
2.5. 2.7.	Podjęcie i rozwijanie współpracy z placówkami i instytucjami zajmującymi się	<ul style="list-style-type: none"> • Nawiązanie współpracy z 6 instytucjami spoza gminy • W gminie istnieje 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawozdanie pełnomocnika, • Dane statystyczne z 	Pełnomocnik ds. uzależnień	cały okres realizacji GPPN tj. lata 2007 -	450,00 budżet gminy

	<p>pomocą psychologiczną, socjalną, prawną, interwencją w kryzysie, profilaktyką, terapią i postrehabilitacją – spoza terenu Gminy Myszyniec – organizowanie pomocy wykraczającej poza możliwości lokalnego systemu pomocy (policja, sąd, kuratorzy sądowi, ośrodki rehabilitacyjne, ośrodki detoksykacyjne, MONAR, itp.)</p>	<p>profesjonalna pomoc związana z problemami zażywania substancji psychoaktywnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • 20% mieszkańców gminy potrafi korzystać z pomocy • 10% osób objętych oddziaływaniami policji, sądów i kuratorów posiada wiedzę o narkotykach, • 10% osób objętych oddziaływaniami policji, sądów i kuratorów posiada wiedzę o formach profesjonalnej pomocy związanej z uzależnieniami • 10 % rodziców objętych oddziaływaniami policji, sądów i kuratorów potrafi zauważać problemy swoich dzieci i rozwiązywać je • 10 % rodziców objętych oddziaływaniami policji, sądów i kuratorów kontroluje wydatki dzieci i kontroluje gdzie one przebywają po godzinie 22 • 10% młodzieży objętej oddziaływaniami policji, sądów i kuratorów potrafi konstruktywnie rozwiązywać swoje 	<p>instytucji współpracujących dotyczące ilości osób korzystających z pomocy z gminy Myszyniec</p>		<p>2009</p>	
--	---	---	--	--	-------------	--

		problemy				
4.2. 4.3. 4.4.	Współpraca z policją w sprawie kontroli miejsc, gdzie młodzież spędza wolny czas	<ul style="list-style-type: none"> • 100% barów i dyskotek jest kontrolowane przynajmniej 4 razy w roku • regularny monitoring ulic, przystanków i dworca autobusowego przez policję • 80% młodzieży przebywającej po 22.00 bez opieki dorosłych jest legitymowana podczas patroli 	Raporty policji	Pełnomocnik ds. uzależnień, policja na szczeblu gminnym i powiatowym	cały okres realizacji GPPN tj. lata 2007 - 2008	-
1.4. 2.2. 2.5. 2.7. 4.1. 4.4. 6.2.	Współpraca z sądem rodzinnym i dla nieletnich, kuratorami sądowymi w zakresie resocjalizacji osób z objawami demoralizacji i niedostosowania społecznego oraz osób uzależnionych bądź zagrożonych uzależnieniami	<ul style="list-style-type: none"> • 10% osób objętych oddziaływaniami policji, sądów i kuratorów posiada wiedzę o narkotykach, • 10% osób objętych oddziaływaniami policji, sądów i kuratorów posiada wiedzę o formach profesjonalnej pomocy związanej z uzależnieniami • 10 % rodziców objętych oddziaływaniami policji, sądów i kuratorów potrafi zauważać problemy swoich dzieci i rozwiązywać je • 10 % rodziców objętych oddziaływaniami policji, sądów i kuratorów kontroluje wydatki dzieci i kontroluje gdzie one przebywają po 	Dane statystyczne z instytucji współpracujących	Pełnomocnik ds. uzależnień	cały okres realizacji GPPN tj. lata 2007 - 2009	400,00zł

		<p>godzinie 22</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10% młodzieży objętej oddziaływaniami policji, sądów i kuratorów potrafi konstruktywnie rozwiązywać swoje problemy 				
2.8.	Przeprowadzanie ankiet na koniec realizacji programu w celu stworzenia bazy informacji nt. aktualnego zagrożenia narkomanią	<ul style="list-style-type: none"> • 90% młodzieży jest objętych badaniami ankietowymi • 10% dorosłych mieszkańców gminy jest objętych badaniami ankietowymi 	Sprawozdanie z przeprowadzonych ankiet, analiza ilościowa i jakościowa, analiza porównawcza z poprzednimi danymi	Zespół wdrożeniowy pełnomocnik ds. uzależnień	X- XII 2009	1800,00zł

KOSZT REALIZACJI PROGRAMU

Koszt realizacji całego programu szacowany jest na kwotę 109.950 złotych, w tym 41.500 złotych to koszt realizacji programu w 2007r. W kolejnych latach koszt ten będzie niższy, gdyż na rok przypadają działania szkoleniowe, przygotowujące trenerów programu profilaktycznego, a także szkolenia dla nauczycieli dotyczące efektywnego oceniania i budowy rocznych szkolnych programów profilaktycznych.

ZAGROŻENIA REALIZACJI PROGRAMU I SPOSOBY ZAPOBIEGANIA POTENCJALNYM TRUDNOŚCIOM

Zagrożeniami w realizacji programu są następujące zjawiska:

1. Niedostateczne skoordynowanie działań i brak wiedzy na temat działań, jakie powinna podejmować każda z instytucji. Sposób zapobiegania: Zatrudnienie osoby, która będzie gminnym koordynatorem wszystkich prac i będzie przypominać i informować o obowiązkach poszczególnych instytucji, a także będzie zbierać dane na temat realizacji programu.
2. Brak chęci współpracy ze strony policji. Sposób zapobiegania: Podpisanie porozumienia z policją na szczebli gminnym i powiatowym, nawiązanie kontaktów na drodze oficjalnej pomiędzy burmistrzem a komendantami. Wykorzystanie argumentów dotyczących realizacji celów działania policji poprzez wykonanie czynności założonych w programie.
3. Opór nauczycieli w zakresie szkolenia się w zaproponowanych dziedzinach. Sposób zapobiegania: Zapewnienie finansowania szkoleń, a także wydanie zaświadczeń o ukończeniu form doskonalenia zawodowego. Przeprowadzenie szkoleń w sposób atrakcyjny i metodami aktywizującymi, a także przedstawienie wartościowych treści (wysoka jakość proponowanych szkoleń).
4. Małe zainteresowanie rodziców oferowanymi warsztatami i zajęciami. Sposób zapobiegania: Łączenie działań, np. spotkań z psychologiem z wywiadówkami dotyczącymi ważnych dla rodziców tematami (jak zasady przyznawania stypendium). Zapewnienie wysokiej jakości zajęć, prowadzonych w atrakcyjnych formach. Zapewnienie serwisu kawowego dla tworzenia miłej atmosfery.
5. Opór szkół wobec zajmowania się problemem narkomanii i przyznawania się, że jest to program danej szkoły. Sposób zapobiegania: Przekonanie całej społeczności, że problem istnieje i wymaga podjęcia odpowiednich działań. Budowanie świadomości, że problem zażywania substancji psychoaktywnych nie zniknie sam i trzeba go dostrzegać i

rozwiązywać, a także przekonanie dyrektorów i nauczycieli, że szkoła, która zauważa problem i podejmuje działania profilaktyczne to szkoła lepsza niż ta, która nie podejmuje działań profilaktycznych.

MONITORING REALIZACJI PROGRAMU

System monitorowania i ewaluacji postępów we wdrażaniu oraz osiągnięciu założonych celów jest niezbędny dla właściwej oceny programu. Gromadzenie i interpretacja danych dotyczących programu pozwala na bieżące ulepszanie działań podmiotów wdrażających program. System obejmuje:

- monitoring, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji,
- ewaluację, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

Raporty monitoringowe umożliwią ocenę postępów wdrażania programu i będą stanowić narzędzie wspomagające podejmowanie decyzji przez Burmistrza Myszyńca w sprawach związanych z realizacją programu. Organem odpowiedzialnym za wdrażanie programu jest Burmistrz Myszyńca. Wykonuje on swoje zadania przy pomocy pełnomocnika ds. uzależnień, który będzie koordynował wszystkie działania przewidziane programem. Zarządzeniem Burmistrza Myszyńca powołany zostanie zespół ds. wdrażania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, który będzie odpowiedzialny za następujące zadania:

- wspomaganie prac instytucji zaangażowanych we wdrażanie programu,
- monitoring (analiza raportów z przebiegu realizacji programu),
- nadzór nad prawidłowością realizacji programu,
- dokonywanie przeglądu stanu realizacji programu. Taki przegląd będzie prowadzony raz w roku do 30 lipca w oparciu o raport z przebiegu realizacji programu sporządzony przez pełnomocnika ds. uzależnień. Zadaniem zespołu będzie zgłaszanie propozycji modyfikacji programu.

Proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w wyniku realizacji programu. Opis etapów monitoringu i ewaluacji przedstawia niżej zamieszczona tabela:

Tabela 1. Etapy monitoringu i ewaluacji programu przeciwdziałania narkomanii

Lp.	Etap	Zadania	Wyniki i procedury	Realizujący podmiot
1.	Zbieranie danych i informacji	- zbieranie danych: listy obecności, ankiety ewaluacyjne, dane dotyczące relacji harmonogramu czasowego i budżetowego itp.	Materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen	Pełnomocnik ds. uzależnień
2.	Analiza danych i informacji	- uporządkowanie, przetworzenie i analiza danych	Materiał służący przygotowaniu raportów	Pełnomocnik ds. uzależnień
3.	Przygotowywanie raportów	- zestawienie otrzymanych danych w raporty	kwartalne raporty z realizacji, roczny raport z zakończenia programu, końcowy raport po trzyletnim programie	Pełnomocnik ds. uzależnień
4.	Ocena wyników	- ocena porównawcza osiągniętych wyników z założeniami	określenie stopnia wykonania przyjętych zapisów programu, oceny kwartalne, roczne i trzyletnie	Zespół ds. wdrażania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii
5.	Identyfikacja odchyleń	- ocena rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami	przygotowanie materiału dla dalszych działań	Zespół ds. wdrażania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii
6.	Analiza przyczyn odchyleń	- poszukiwanie i określenie przyczyn zaistniałej sytuacji	przygotowanie materiału dla dalszych działań o charakterze modyfikującym program	Zespół ds. wdrażania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii
7.	Planowanie modyfikacji programu	- zmiana dotychczasowych metod realizacji bądź wprowadzenie nowych	określenie i akceptacja działań modyfikujących program	Burmistrz Myszyńca, Rada Miejska w Myszyńcu na podstawie propozycji Zespołu ds. wdrażania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii

Na zakończenie programu w roku 2009 zostanie przeprowadzone porównawcze badanie ankietowe wśród młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej oraz wśród osób dorosłych. Wyniki badań zostaną zestawione z danymi zebranymi na przełomie 2006 i 2007 roku. Zgromadzone informacje pozwolą na ocenę efektów programu i będą bazową informacją do przygotowania kolejnego programu przeciwdziałania narkomanii.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Sławomir Świtaj